

Odpady zawierające azbest

„Pilotażowy system gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie Województwa Lubelskiego wzmocniony sprawnym monitoringiem ilości oraz kontroli ich usuwania i unieszkodliwiania”

PROGRAM: SZWAJCARSKO-POLSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY

Priorytet 2. Środowisko i Infrastruktura

Obszar tematyczny: Odbudowa, remont przebudowa i rozbudowa podstawowej infrastruktury

Całkowita wartość budżetu na realizację projektu wynosi 15 781 257 CHF (45 229 083 PLN)

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

85 % - Szwajcarsko - Polski Program Współpracy

15 % - Budżet województwa

Okres realizacji projektu: 1 styczeń 2012 r. - 30 czerwiec 2016 r.

Projekt ma zasięg regionalny i będzie realizowany na terenie województwa lubelskiego.

CEL GŁÓWNY:

Realizacja projektu, którego głównym celem jest „Poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców oraz stanu środowiska naturalnego województwa lubelskiego poprzez wdrożenie pilotażowego systemu gospodarowania odpadami azbestowymi wzmocnionego sprawnym monitoringiem ilości oraz kontroli ich usuwania i unieszkodliwiania” - obejmować będzie głównie działania związane z demontażem, transportem oraz unieszkodliwieniem odpadów azbestowych oraz działaniami informacyjno-promocyjnymi.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- zorganizowanie, wdrożenie i sukcesywne udoskonalanie systemu gospodarowania odpadami azbestowymi wzmocnionego sprawnym monitoringiem ilości wyrobów zawierających azbest oraz ich kontrolowanego usuwania i unieszkodliwiania
- uzyskanie pełnej kontroli nad przepływem strumienia odpadów zawierających azbest od momentu ich wytworzenia do unieszkodliwienia
- przyspieszenie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa lubelskiego
- wyeliminowanie nielegalnego składowania odpadów azbestowych na dzikich wysypiskach
- włączenie samorządów z terenu województwa lubelskiego w promocję działań polegających na bezpiecznym

eliminowaniu azbestu ze środowiska

- podniesienie wiedzy i świadomości mieszkańców województwa lubelskiego w zakresie szkodliwości azbestu,
- stwarzanie warunków do rozwoju regionu w oparciu o sektory wysokiej szansy (turystyka, przetwórstwo produktów rolnych i ekologiczna żywność, innowacyjne technologie w budownictwie, techniki energooszczędne i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, aparatura medyczna i telemedyczna).

ZAKRES GEOGRAFICZNY:

PROJEKT ma zasięg regionalny i będzie realizowany na terenie województwa lubelskiego. W projekcie przewiduje się następujące działania, które można podzielić na trzy grupy: Pierwsza grupa to działania koordynująco - formalne, zapewniające prawidłową realizację projektu. Druga grupa to działania związane bezpośrednio z procesem inwestycyjnym-usługi związane z demontażem, transportem oraz unieszkodliwianiem odpadów azbestowych. Trzecia, grupa to, kluczowe dla powodzenia Projektu, zintegrowane działania informacyjno - promocyjne o nowoczesnych i innowacyjnych metodach podejścia do Beneficjentów Ostatecznych.

BENEFICJENCI OSTATECZNI PROJEKTU:

Beneficjentami Ostatecznymi Projektu będą przede wszystkim właściciele, zarządcy, użytkownicy obiektów, w których jest wykorzystywany azbest lub terenów (posesji), na których został złożony usunięty azbest, tj. osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, jednostki samorządu terytorialnego i spółdzielnie mieszkaniowe. Ze względu na to, że największa koncentracja wyrobów zawierających azbest występuje na terenach wiejskich, przewiduje się, że ich mieszkańcy będą głównymi potencjalnymi odbiorcami pomocy w ramach Projektu.

STRESZCZENIE PROJEKTU:

Bogate walory środowiska naturalnego woj. lubelskiego (22,7% powierzchni województwa to obszary prawnie chronione) szczególnie obciążają do redukcji istniejących zagrożeń dla środowiska. Niewątpliwie do zagrożeń zarówno dla środowiska, jak i zdrowia mieszkańców Lubelszczyzny, można zaliczyć użytkowanie wyrobów zawierających azbest oraz ich nielegalne składowanie. Województwo lubelskie jest na drugim miejscu w kraju (po województwie mazowieckim) pod względem ilości nagromadzonych wyrobów zawierających azbest, a biorąc pod uwagę ilość azbestu w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwo lubelskie jest na pierwszym miejscu w kraju. Ilość tych wyrobów jest szacowana na ponad 2 mln ton (wg „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”).

Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest sporządzona przez osoby fizyczne i osoby prawne za rok 2009 r. wykazała, że na terenie województwa lubelskiego było nagromadzonych ok. 800 tys. ton. Rozbieżność danych szacunkowych i pochodzących z inwentaryzacji wynika z faktu, że znaczna część wyrobów zawierających azbest nie jest wykazywana w inwentaryzacji i jest usuwana niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a następnie gromadzona na terenie nieruchomości. Samodzielne usuwanie jak i gromadzenie niezabezpieczonych wyrobów azbestowych jest spowodowane wysokimi kosztami demontażu, transportu i unieszkodliwiania.

Przeważająca ilość wyrobów zawierających azbest została zinwentaryzowana na terenach posesji należących do osób fizycznych (ok. 98%), w tym głównie na terenach wiejskich. Ponadto ocena stanu tych wyrobów wskazuje często na konieczność ich natychmiastowego usunięcia.

Realizacja Projektu jest w pełni spójna z nadrzędnymi celami Samorządu Województwa Lubelskiego, określającymi strategię rozwoju regionu, jakimi są m. in. poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców (ograniczenie zachorowalności i śmiertelności na skutek chorób azbestozależnych), zachowanie wartości środowiska naturalnego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń (stopniowe ograniczenie, a następnie całkowita eliminacja emisji pyłów zawierających azbest w konsekwencji wpłynie na poprawę stanu zdrowia i środowiska) oraz pobudzenie aktywności gospodarczej (przyrost wartości gruntów i nieruchomości, wzrost inwestycji, proekologiczny rozwój wsi, rozwój ekoturystyki).

Realizacja PROJEKTU przyczyni się do zwiększenia terenów czystych ekologicznie, rozwoju doskonale wyposażonej i rozbudowanej bazy ekoturystycznej, co stanie się bardzo atrakcyjną propozycją na wypoczynek dla turystów z Polski, jak i z zagranicy, m.in. dla gości ze Szwajcarii. Realizacja Projektu doskonale wpisuje się w nowy kierunek promocji województwa lubelskiego określanego jako „Lubelskie Ekopolis”, który zakłada stworzenie otwartego na świat, ekologicznego regionu, nastawionego na wytwarzanie lokalnych, ekologicznych produktów, ekoturystykę oraz rozwój ekologicznej przedsiębiorczości. Sztandarowym przykładem jest Szwajcaria, która swoje wysokiej jakości produkty, wytwarza w zgodzie z najwyższymi normami, precyzją i w trosce o środowisko.

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI AZBESTOWYMI

W okresie od 1 stycznia 2012 roku do 30 czerwca 2016 roku Samorząd Województwa Lubelskiego będzie realizować we współpracy z samorządami lokalnymi projekt pt. „Pilotażowy system gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego wzmocniony sprawnym monitoringiem ilości oraz kontroli ich usuwania i unieszkodliwiania”. Inicjatywa ta została podjęta w ramach obszaru priorytetowego „Środowisko i infrastruktura”, obszaru tematycznego „Odbudowa, remont, przebudowa i rozbudowa podstawowej infrastruktury oraz poprawa stanu środowiska” Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. O dofinansowanie ubiegać się mogą: osoba fizyczna nie będąca przedsiębiorcą, wspólnota i spółdzielnia mieszkaniowa z terenu gminy, która przystąpiła do projektu, a także: jednostka samorządu terytorialnego z terenu województwa lubelskiego (gmina lub powiat), które przystąpiły do projektu, oraz Województwo Lubelskie będące właścicielem obiektu, na którym znajdują się wyroby zawierające azbest lub działki, na której porzucono odpady zawierające azbest („dzikie wysypiska”). Refundacją objęte zostaną koszty związane z demontażem, odbiorem (załadunkiem, transportem, rozładunkiem) i unieszkodliwieniem odpadów zawierających azbest

Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.azbest.lubelskie.pl/>